

[Bertel Dahlgaard.]

i en sådan grad, at vor konkurrenceevne og derigennem vore eksporterhverv kan udfylde det hul, der nu findes i vor betalingsbalance. Men det vil atter sige, at det er et uomgængeligt krav, der stilles til os, og som vi må stille til os selv, at de midler, der nu gennem Marshallhjælpen tilflyder landet, ledes hen til de kapitalinvesteringer, som øger landets produktionskraft på disse felter, og ikke enten går med i det daglige forbrug eller anvendes til investering, der blot tager sigte på det hjemlige forbrug af sekundær betydning. Jeg tror, man tør sige, at her er ingen tid at spille, hvis dette skal sikres. Må jeg føje til, at der er vist ingen anden vej at følge end et meget intimt og meget systematisk tilrettelagt samarbejde mellem regeringsmagten og de vigtigste grene af erhvervslivet.

Når jeg siger, at der er ingen tid at spille, er det fordi det er åbenbart, at hvis ikke dette samarbejde indenfor et meget kort tidsrum udviser resultater eller gør resultater sandsynlige, vil det være en meget nærliggende mulighed, at det kan forringe vore udsigter med hensyn til Marshallhjælpen i de kommende år. Derfor synes mig dette forhold af yderste vigtighed, og jeg beder den højtærede handelsminister overfor tinget redegøre for, hvilke skridt der er taget, og for karakteren af de skridt, der er taget med hensyn til tilrettelæggelsen af det nødvendige samarbejde i så henseende.

Efter hvad der foreligger, tør ingen i dag være så optimistisk at regne med, at vi ved udløbet af Marshallhjælpen vil have balance i vor samhandel med Amerika, og det diskuteres derfor livligt, hvilken mulighed der vil være for til den tid at konvertere andre tilgodehavender til dollars. Dette vil selvfølgelig afhænge af hele forløbet af den på Marshallhjælpen hvilende genopbygning af de europæiske landes og først og fremmest Englands økonomi, men med den usikkerhed, der knytter sig hertil, vil det, tror jeg, være dobbelt vigtigt, at Danmark foruden at søge nye eksportmarkeder i Amerika oparbejdet udnytter alle muligheder for en udvidelse af vor samhandel med de østeuropæiske lande, hvis produktion omfatter netop nogle af de store varegrupper, der er så vigtige for os, og som er bestemmende for vort store dollarbehov. Jeg håber den højtærede udenrigsminister er indforstået med vigtigheden af de problemer, der er indeholdt heri.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen behandlede i går i en tale problemet gen-

opbygning ud fra et andet synspunkt, som kan være ligeså berettiget, idet det ærede medlem meget rigtigt fremhævede, at for ringe en del af vor nationale produktion går til opsparing, og han drog deraf den slutning, at således måtte det gå, fordi der er foregået en udjævning af indkomstfordelingen her i landet, således at de mest velstillede samlede indkomst kommer til at udgøre en stadig mindre procentdel af nationalindkomsten, og det er netop den del af befolkningen, der har mulighed for at opspare mest.

Teoretisk set kan denne opstilling af problemet være rigtig, men jeg tror den er ret ufugtbar. Jeg har for min del altid reageret noget overfor den tankegang, at det ligesom skal anses for nationaløkonomisk nødvendigt at opretholde en stærk ulighed i indkomstfordelingen, for at de meget rige kan være nationens sparebøsser, og jeg forstod også, at det ærede medlem var enig i, at på længere sigt kan dette ikke være en politiks formål. Nej, men jeg tror, at også i en situation som den nuværende må de foranstaltninger, der skal batte noget overfor den økonomiske uligevægt i vort lands økonomi, sætte ind på en anden front. Landets politik og statens indflydelse bør sættes ind på at påkalde og fremme opsparingen netop i de brede lag jævnsides med, at indkomstudjævningen finder sted, og endvidere må man søge at skabe det fornødne samarbejde mellem alle produktionsfaktorer om større produktionseffektivitet. Det gælder med hensyn til teknisk rationalisering, men det gælder også i henseende til større stabilitet på arbejdsmarkedet. Vi blev herhjemme forskånet for store arbejdskampe, men det kan jo ikke nytte at skjule, at der er omskiftelighed på arbejdspladserne, en løshed i arbejdsforholdene, en skiften fra bedrift til bedrift, som hemmer produktionen og i den foreliggende situation er en hindring for den virkelig afgørende kraftanstrengelse i genopbygningen, som igen indirekte muliggør en større opsparing. Her foreligger der opgaver, som er lige nødvendige for arbejdere og bedrifter, og som er af langt større vital betydning for genskabelsen af ligevægten i landets økonomi end den indkomstudjævning, det ærede medlem beskæftigede sig med.

Men iøvrigt bør der ved denne finanslovbehandling erindres om den nøje forbindelse, der efterhånden består mellem erhvervspolitikken og finanspolitikken. Med et statsbudget på ca. 2 000 mill. kr. bliver forvaltningen af dette budget et vigtigt led